

"NEIGHBOURS IN DIALOGUE" EXHIBITION, SARAJEVO, BOSNIA- HERZEGOVINA

2008, October in Sarajevo

Neighbours in Dialogue

**Istanbul Collection for Ars Aevi, Contemporary Art
Museum, Sarajevo**

10–31 March 2007

Feshane-i amire, ISTANBUL

***Steve Sabella (Jerusalem); Wafaa Yasin (Galilee);
Senan Askerov (Baku); Lamia Joreige (Beirut) ;
Vahram Aghasyan (Yerevan); Khaled Hafez (Cairo);
Shalva Khakhnasvili (Tbilisi – Paris); Farhad Moshiri
(Teheran); Dilek Winchester (İstanbul); Xurban
(Istanbul-İzmir-New York) and Andrej Djerkovic
(Sarajevo).***

The artists were in in Istanbul for a week and produced
their works in situ

Contemporary Art Exhibition entitled "Neighbours in
Dialogue" presents the works of artists from South

Caucasus and Middle East.

The exhibition is to be viewed in Feshane-i Amire, in İstanbul, March 10 – 31, 2007.

www.neighboursindialogue.net

“Neighbours in Dialogue” is realised under the patronage of **Istanbul Metropolitan Municipality** and with the support of the **European Cultural Foundation** and **Prince Claus Foundation**.

The art works are going to be donated to Arsa Aevi, Contemporary Art Museum, Sarajevo. Exhibitions for this purpose have been realized in Milan, Prato, Ljubljana, Venice, Vienna and Bologna between 1992 and 2003.

<http://www.arsaevi.ba>

The organizers of this project BM Contemporary Art Center (www.btmadra.com) and Korpus Publications aim to support the cultural relations, artistic communication, and collaboration in between the art experts and artists from South Caucasus, Middle East and East Mediterranean.

The concept of the exhibition is based on the book “Neighbours in Dialogue” edited by Beral Madra and Ayşe Orhun Gültekin, published in English by Norgunk Publications in May 2005, İstanbul. The book was launched in the international meeting “Venice Agendas” and the authors of the book were invited to Venice for the related forum during the 51st Venice Biennale, June 2005.

The Turkish version of the book is published for the Istanbul exhibition.

Leyla Akundzadeh, Ruben Arevshatian, Saleh Barakat, Kamal Boullata, Salwa Mikdadi and Nermin Saybaşıllı, who contributed to the book invited the artists. Beral Madra is the executive curator of the exhibition.

KOMŞULARLA KONUŞMALAR

SARAYBOSNA ARSAEVİ KOLEKSİYONU İÇİN ÇAĞDAŞ
SANAT SERGİSİ

FESHANE-İ AMİRE

10-31 MART 2007

Komşularla Konuşmalar (www.neighboursindialogue.net)

İstanbul Büyükşehir Belediyesi himayesinde European Cultural Foundation (ECF) ve Prince Claus Vakfı destekleriyle gerçekleştirilen Komşularla Konuşmalar Sergisinin yapıtları Saraybosna'daki Ars Aevi Çağdaş Sanat Müzesi Koleksiyonu'na bağışlanacaktır.

Ars Aevi Koleksiyonunu oluşturmak için 1992 – 2003 yılları arasında, Milano, Prato, Ljubljana, Venedik, Viyana ve Bologna kentleri sergiler düzenlemiştir. 2003 'den bu yana İstanbul, Zagreb, Selanik, Atina, Ghent, Frankfurt ve Bonn'dan koleksiyonların gelmesi beklenmektedir.

<http://www.arsaevi.ba>

Güney Kafkasya, Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'den sanatçılar arasında iletişim ve işbirliğini desteklemeyi, bölge ülkeleri arasında kültürel alış verişe katkıda bulunmayı ve İstanbul odaklı bir sanat platformunu canlı tutmayı amaçlayan serginin yapımcılığını BM Çağdaş Sanat Merkezi ve Korpus Kültür Sanat Yayıncılık üstlenmiştir.

Serginin önemli bir özelliği de Norgunk Yayınevi tarafından Mayıs 2005'te Beral Madra ve Ayşe Orhun Gültekin'in editörlüğünde İstanbul'da İngilizcesi yayınlanmış olan 'Neighbours in Dialogue' (Komşularla Konuşmalar) başlıklı kitaba dayanan bir içeriğe sahip olmasıdır. Haziran 2005'te kitap, 51.Venedik Bienali'ne paralel bir etkinlik olarak düzenlenen 'Venice Agendas' toplantılarının açılışında sunulmuş, üç günlük açıkturumun konusu olmuş ve yazarlar Venedik'e davet edilmiştir. Sergi dolayısıyla kitabın Türkçesi yayınlanacaktır.

Kitaba katkıda bulunan yazarlardan **Leyla Akundzadeh, Ruben Arevshatian, Saleh Barakat, Kamal Boullata, Salwa Mikdadi ve Nermin Saybaşılı** sanatçıların seçimini gerçekleştirmiştir. Beral Madra serginin uygulama küratörüdür.

BROCHURE TEXT FOR NEIGHBOURS IN DIALOGUE

10-31 MARCH, FESHANE-I AMIRE, ISTANBUL

Since the 1990s we have witnessed the emergence of a new dialogue and exchange of ideas among the arts

communities of the countries of the Southern Caucasus, the Middle East and the Eastern Mediterranean; it is our sincere hope that this essential process in the making of current art will continue. In spite of ongoing adverse political and economic developments in the region, the practice of art, art criticism, general critical theory and local art events are continuing and intensifying with the support of a regional network and mutual agreements.

The existence within this territory of a complex multilingual and multicultural galaxy composed of a variety of modernisms and postmodernisms with various forms of expression and differing discourses renders these contemporary art scenes even more prolific and attractive. In addition, there is a desire and even a sense of urgency to remap the contemporary cultural environment in a manner parallel to the rapid and intense transformations taking place in the EU countries.

The desire to form a regional network and the concomitant sense of urgency originates from exposure to the projects of mainstream EU and US art experts who are involved in fulfilling the requirements of the system within which they work, and in some cases are still pursuing modernist ideologies. It would not be an exaggeration to state that there is competition among these mainstream art experts to 'discover,' for whatever reasons, the art scenes in these territories. We can underline the fact that, in general, the art scenes in countries of the Southern Caucasus, Middle East and Asia

have become the focus of widespread international attention. Consequently, we who inhabit these regions are obliged to produce within a respectful framework a *home-made* discourse involving our culture and our art. In other words, we are now determined to cross the threshold to participation in the global art scene together with our partners.

This exhibition, *Neighbours in Dialogue* emerged from the publication of a book in English under the same title published by Norgunk Publishing House, co-edited by myself and Ayşe Orhun Gültekin. The topic was presented in June 2005 at the Wimbledon School of Art's traditional breakfast meetings at the 50th Venice Biennale to an international audience. The title of the book formed the title and content of this three-day meeting. We believe that the publication of this book in English served an important function in the gathering and participation of its writers in these meetings.

The purpose of the book, to strengthen the relationships between countries with a shared historical memory and geography but whose current cultural communication is threatened because of negative global politics, is now progressing towards new projects within a decisive, constructive, participatory and supportive framework.

The book created the groundwork for the request from Enver Hadjiömerspahic, founder and director of the of the ARS AEVI contemporary art museum begun in Sarajevo in

1992, who contacted me with the request to arrange the donation of an Istanbul collection to be included in the museum. Hadjiömerspahic wished to include in the museum's collection of art works from exhibitions in European cities artists and their works from the city of Istanbul as well as those from countries to the east and southeast of Turkey. Together with Norgunk, the publisher of this volume, we decided to merge the proposal with this book project.

The generous, responsible and sensitive approach of the respected Kadir Topbaş, Mayor of Greater Metropolitan Istanbul, and the support of the European Culture Foundation and the Prince Claus Fund have made it possible to realize the exhibition connected with this book. We are happy to see the works of art consisting of paintings, sculpture, photography and video by artists selected by curators (who are also the authors of this book) from Armenia, Georgia, Iran, Azerbaijan, Lebanon, Palestine, Egypt and Turkey represented in Sarajevo, and consequently within the geography and cultural milieu of the EU.

The artists Steve Sabella (Jerusalem); Wafaa Yasin (Galilee); Senan Askerov (Baku); Lamia Joreige (Beirut) ; Vahram Aghasyan (Yerevan); Khaled Hafez (Cairo); Shalva Khakhnasvili (Tbilisi – Paris); Farhad Moshiri (Teheran); Dilek Winchester (İstanbul); Xurban (Istanbul-İzmir-New York) and Andrej Djerkovic (Sarajevo) have kindly accepted to participate and are donating their

works to Ars Aevi.

These artists have been active since the 90's and living and working in their native countries. Like most of the artists of our time they are mainly dealing with human-scapes within political, sociological and cultural conflicts worldwide. They unanimously include autobiographic narration and fulfill their function as protagonists, as documentary collectors and as strategy makers. By continuous probing and transgress approach, some of them are stirring up the perception of the viewer with intelligent humor, others reflect the burden, solemnity and gravity of today's globalized life.

In this exhibition the viewer will distinguish and observe representations or simulations of the poverty and uncanny versus the redundancy and glamour of the urban space or metaphors of the individual ruptured and enchanted in between the local and the global realities and dreams. Memory is rendered as oppression, confession and redemption whereas physical and tangible assets are depicted as metaphors and phenomena of human thinking, soul and psychology.

The global economic interdependence promises welfare and there is a necessity of co-operation and unification within the global politics and ecology. This is debatable vector, but in the long run the artist's position and the content of their works can build a physical and intellectual network and provoke democratic movements in their

countries. On the other side, the artists are aware of an indispensable local independence in the name of a particular local identity and therefore they employ history, tradition, memory, local culture elements to resist to the totalitarian uniformity.

There is always a crucial dilemma. Significant micro-differences evidently because of their *different modernisms in 20th century*, because of their *proximity or distance to modern art* and because of the *recent political and economic radical transformations* even within the time span of a generation is the basis of this dilemma. In order to claim the unity and the homogeneity the difference is being subsumed under a collective cultural policy but in order to promote the perspective of difference the other is being stylised to a cultural particularity. For the most part, this intricate situation can produce a surprisingly interesting identity which we hope is reflected in this exhibition.

Beral Madra

(translated by: Carol Ann Lamotte)

KOMŞULARLA KONUŞMALAR (KATALOG METNİ)

10-31 MART 2007 tarihleri arasında Feshane-i Amire'de gerçekleştirilen "Komşularla Konuşmalar" sergisi (www.neighboursindialogue.net) Türkiye, Güney Kafkasya ve Ortadoğu'dan sanatçıların bu sergi için ürettikleri fotoğraf, video ve yerleştirmeleri içeriyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi himayesinde European Cultural Foundation (ECF) ve Prince Claus Vakfı destekleriyle gerçekleştirilen Komşularla Konuşmalar sergisinin yapıtları Saraybosna'daki Ars Aevi Çağdaş Sanat Müzesi Koleksiyonu'na bağışlanıyor. Özellikle Uluslararası Adalet Divanı'nın Bosna Hersek katliamları hakkında verdiği çelişkili karar bağlamında bu sergi güncel bir dayanışma özelliği de taşıyor.

Enver Hadjiomerspahic tarafından özverili ve azimli bir çalışmayla kurulan bu çağdaş sanat müzesi binasının ancak temelleri atılmış durumda. Binanın mimari Renzo Piano planı ve emeğini müzeye bağışlamış. Ars Aevi Koleksiyonunu oluşturmak için 1992 – 2003 yılları arasında, Milano, Prato, Ljubljana, Venedik, Viyana ve Bologna kentleri sergiler düzenlendi ve yapıtlar bugün sandıklar içinde geçici bir binada sergileniyor (<http://www.arsaevi.ba/>). Bu koleksiyon Viyana'nın doğusundaki en görkemli çağdaş sanat koleksiyonudur ve komşu ülkelerin kentleri ile Saraybosna arasında benzersiz bir ilişki kurma aracı olmuştur. İstanbul'da bu sergiyle bir araya getirilen yapıtlar Saraybosna'ya gönderilecek ve olasılıkla 2007 sonbaharında yapılacak bir sergiyle Saraybosnalılara gösterilecek.

BM Çağdaş Sanat Merkezi ve Korpus Kültür Sanat Yayıncılık Güney Kafkasya, Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'den sanatçılar arasında iletişim ve işbirliğini desteklemeyi, bölge ülkeleri arasında kültürel alış verişe katkıda bulunmayı ve İstanbul odaklı bir sanat platformunu canlı

tutmayı amaçlayan bir etkinlik dizisini sürüdürüyor. Bu serginin önemli bir özelliği de Norgunk Yayınevi tarafından Mayıs 2005'te benim ve Ayşe Orhun Gültekin'in editörlüğünde İstanbul'da İngilizcesi yayınlanmış olan 'Neighbours in Dialogue' başlıklı kitaba dayanan bir içeriğe sahip olmasıdır. Haziran 2005'te kitap, 51.Venedik Bienali'ne paralel bir etkinlik olarak düzenlenen 'Venice Agendas' toplantılarının açılışında sunuldu, üç günlük açıkoturumun konusu oldu ve yazarlar Venedik'e davet edildi. Kitaba katkıda bulunan yazarlardan Leyla Akundzadeh, Ruben Arevshatian, Saleh Barakat, Kamal Boullata, Salwa Mikdadi ve Nermin Saybaşılı İstanbul sergisinin sanatçılarının seçiminde etkin oldular.

Yaklaşık on yıldır içinde bulunduğum çağdaş sanat iletişim ağının bir ürünü olan "Komşularla Konuşmalar" sergisinin sanatçıları (Steve Sabella (Kudüs); Wafaa Yasin (Galilee); Sanan Aleskerov (Bakü); Lamia Joreige (Beyrut) ; Vahram Aghasyan (Erivan) ; Khaled Hafez (Kahire); Shalva Khakhanasvili (Tbilisi-Paris); Farhad Moshiri (Tahran); Dilek Winchester (İstanbul); Xurban (İstanbul-New York) İstanbul'da on gün birlikte yaşama ve çalışma olanağı buldular. Kısa da olsa bu süre içindeki deneyim ve algılarının sonuçları onların yakın gelecekteki işlerinde ortaya çıkabilir ve bu da bu iletişim ağının sürdüğünün işareti olacaktır, diye düşünüyorum.

Özellikle bu sürdürülebilirlik hedefi Güney Kafkasya ve Orta Doğu sanat ortamları ile on yıl boyunca kurduğum ilişkilerde belirleyici oldu. Tiflis, Bakü, Kahire, Beyrut ve

Amman'da katıldığım etkinlikler, İstanbul ve Diyarbakır'da yaptığım sergi ve açık oturumlar kitaplarla belgelendi. AICA Türkiye ve AKD işbirliğiyle yayınlanan "AB'nin Doğusunda Sanat Eleştirisi ve Küratörlük", Anadolu Kültür AŞ'nin yayınladığı "Adalet Tüketimi" sergi katalogu, Norgunk'un İngilizce ve Türkçe yayınladığı "Komşularla Konuşmalar" ve son olarak BM Çağdaş Sanat Merkezi yayını "Maidan" bu bölgede son on yılda yapılan etkinlikleri, sanat ve kültür ortamının değişimini, yeniden yapılanmasını ve sorunlarını belgelemiş oluyor.

Geriye dönüp on yıl öncesine bakıldığında bu bölgedeki çağdaş sanat üretiminin siyasal ve ideolojik değişimlere koşut olarak değişim geçirmesinin aşamalarını görülebilir. Sovyet sonrası ve Körfez Krizi sonrası bölgede siyasal, toplumsal ve ekonomik değişimlerin sonucunda sanatçılar yalıtılmışlık ve içedönüklükten kurtularak kültür ve kimlik farklılığı, özgür düşünce ve ifade ve eleştiri olanaklarını kullanmaya başladı. Bu sanat ortamları 20.yy boyunca yetkeci yönetimler altında, sağ ve sol ideolojilerin güdümünde Modernizmin çeşitli evrelerini geçirdi; bugün sanatçılar bu dönemleri yapıtlarında bir bellek birikimi ve güncel düzeni eleştirme aracı olarak kullanıyor. Körfez krizi ve 15 yıllık Lübnan savaşının sona ermesinden sonra Beyrut ve Kahire odaklı bir çağdaş sanat etkinliği dikkatleri çekti. Savaş dönemini Avrupa ve ABD'de geçirmiş olan genç yaratıcılar Beyrut'a döndükten sonra genel olarak geçmişin belgelenmesi ve irdelenmesine dayanan bir üretimi gerçekleştirdiler. 90'ların sonundan günümüze

özellikle Türkiyeli ve Orta Doğu'lu sanatçıların yapıtlarının AB'nin "çok kültürlü" sergilerinin başköşesine oturmasının bir nedeni de kuşkusuz Hıristiyan kökenli Batı sanat üretimi ve sisteminin İslam kökenli sanat üretimi ve sistemi ile karşılaşma arzusu yatmaktadır. AB'nin içinde yaşayan İslam kökenli azınlıkların kültürü ile karşılaşma ve hesaplaşma gereksiniminin en önemli süreçleri de bu çağdaş sanat sergilerindeki karşılaşmalarda gerçekleşmiştir.

"Komşularla Konuşmalar" sergisi bir bakıma bu oluşuma eklenmeden bağımsız bir iletişim ağını geliştirme işleminin sonuçlarından birisidir. Her ne kadar açıklanmasa da sergiye katılan sanatçıların ortak bir geçmişi, Osmanlı İmparatorluğu geçmişi olduğu açıktır. İmparatorluğun yıkılmasından sonraki siyasal oluşumlar Türkiye'nin bu ülkelerle bütün ilişkilerini koparmıştır; ilişkiler ancak 90'lı yıllarda yeniden başlamıştır.

Sergideki yapıtların bu geçmişle ilgili olarak özelliklerini ve benzerliklerini genellemek doğru bir yaklaşım değil; başka bir deyişle bu yapıtların bir "doğu" özelliği taşıdıklarını söylemek için bir neden de yok. Eğer bir ortak payda aramak gerekirse bunu sanatçıların, bölgenin şimdiki koşulları bağlamında irdeledikleri siyasal, toplumsal ve kültürel olgular arasındaki benzerliklerde aramak gerekir. Osmanlı imparatorluğu bağlamında bir tarihsel yazgı, sürekli ve zorunlu göçebelilikler, sanayileşme, tarihsel doku ve doğa arasındaki derin çatışkı, geleneklerin direnci, farklı etnik kökenlerin zenginliği gibi özellikler belki bir izlek

olarak ortak paydayı oluřturuyor.

Sanırım, İstanbul, Kahire, Saraybosna Tiflis, Bakû, Kudüs, Tahran ve Beyrut arasında kentsel doku, günlük yaşam ve zaman/mekân duygusu açısından benzerlikler dizileri söz konusudur; bu sanatçılar tarafından da sıkça dile getirilmektedir. Bunun ötesinde bu kentler dışardan ve içerden sert ve köktenci değişimlerin yaşandığı kentlerdir; ortak bellekte acılı sarsıntılar vardır. Eğer bu ortak payda önemliyse, bunun en belirgin olarak yansıtıldığı alan çağdaş sanat alanıdır; çünkü diğer bütün üretimler küresel tüketim kültürünün denetimindedir ve tüketim kültüründe belleğin yeri yoktur.

Kudüslü sanatçı **Steve Sabella** serginin sanatçılarında ülkelerinin pullarından örnekler getirmelerini istedi. Sergi mekânında sanatçıların profilden fotoğraflarını çekerek, bilgisayar ortamında bu portreleri pulların üstüne yerleştirdi. Her sanatçı başka komşu bir ülkenin ya da şimdilerde olumsuz komşuluk yapan ülkenin pulu üstünde yer aldı. Bu ülke değiştirme var olan düzenin görsel olarak bozulmasıdır; ya da mizahçı bir müdahaleyle sıkı sıkı korunan ulusal kimliklerin bozulmasıdır. Galileeli sanatçı **Wafaa Yasin** "Middle Eat" adlı yerleştirmesinde, dünyanın Filistin halkına bakışını ve Filistin'in ne anlamda kullanıldığını gündeme getirdi. Kırsal kesim için sıradan bir işlev taşıyan, koyunların saman yemesi için yapılmış demir bir yalak ve çevresindeki saman yığını kaplanmış tahta tabureler Orta Doğu sorununu en temel gündelik bir eylemde yansıttı. **Lamia Joreige** 2006 Lübnan Savaşı

günlüğü ile geldi İstanbul'a. Video çekimlerden oluşan günlüğün içinden seçilmiş görüntüler "gece" ve "gündüz" olarak ikili fotoğraf dizileri olarak sunuldu. Bu insansız Beyrut görüntülerinde kentteki ıssızlık ve ürküntü ile sanatçının kente karşı duyarlı bakışı karşı karşıya geliyor. **Sanan Aleskerov** da kenti kentinin, Baku'nün görüntülerini getirdi. Sepya fotoğraflardaki Bakû'nün iç ve dış sokaklarından ayrıntılar neo-liberal ekonomi koşullarında yapısal değişim geçiren kentin belki çok yakında yitip gidecek olan geçmişini işaret ediyor. Aleskerov bu fotoğraflara İstanbul'daki ilk izlenimini ekledi. Otel odasından çekilmiş fotoğrafta İstanbul çok uzakta sislik bir cami görüntüsü ile anlatılıyor; o görüntüye ulaşmak için odanın içindeki ve hemen camın önündeki her hangi bir yerde olabilecek nesnelere (ayna, TV ve kırmızı bir dam) aşmak gerekiyor. **Shalva Khakhanashvili** de serginin sanatçıları yapıtının öznesi olmaya davet etti ve AB'ye girme sürecindeki bekleyiş ve gerilimi, AB'nin isteksizliğini dışardan bir bakışla yorumladı. Türkiye için Modernist devrimin simgesi olan Taksim Atatürk anıtı ve kuşkusuz, 20.yy demokratikleşme süreçleri bağlamında siyasal/toplumsal bir belleği taşıyan bu meydan işçi şapkası giymiş, AB'ye giriş eylemine hazır insanlara arka plan oluşturdu. Bir sanatçı kolektifi olan **xurban** bu sergide kendine özgü yerleştirme biçimini (fotoğraf, video, metin üçlüsü) bu kez "anıt" kavramı üstüne odaklandı. Antik çağdan bugüne insanın doğayla ilişkisini, dünya düzeni ve tarih bilincini bağlamlarından çıkararak kalıplaştıran anıtların metinsel ve görsel bir yapı-sökümünü sundu.

Xurban'ın bu işine Kahireli sanatçı **Khaled Hafez**'in "Devrim" başlıklı video ve fotoğraf işi karşılık verdi. Devrimler her zaman büyük sözler vererek gelir ve bu sözler hiçbir zaman yerine getirilemez; deneyim göstermiştir ki geriye şiddet, faşizm ve köktencilik kalır. Video ve fotoğraflar bu süreçleri kurguluyor ve kendini "özgürlük savaşçısı" olarak niteleyen askeri, iş adamını ve köktendinciye eylemlerine ilişkin simgesel devinimlerde gösteriyordu. Erivanlı sanatçı **Vahram Aghasyan**'ın "Modernizmin Yıkıntıları" adını verdiği videoda apartman biçiminde beton yığınlarının ardından yıkıntı olarak betonlar birbirini izliyor. İki görüntüden oluşan videosu, onun ilk İstanbul izlenimini mi yansıtıyor, yoksa bölgedeki bütün büyük kentlerin yazgısını mı? Bunu saptamak zor, çünkü görüntüler ipucu vermiyor; tüm bölgeye egemen olan küresel ekonominin mimari dokudaki ortak görüntüsüdür bu. **Farhad Moshiri** de büyük kentlerin çözülmez sorunu küçük oyuncak araba yığınlarıyla betimledi: ancak bu siyah renkli yığın aynı zamanda Orta Doğu'daki çözümsüz petrol sorununu da işaret ediyor. **Dilek Winchester**'in "Okumak ve Yazmak Üstüne" başlıklı, 20.yüzyıl başında yazılmış ve Ermeni, Rum ve Osmanlı alfabesiyle basılmış üç romandan yola çıkan yerleştirmesinde dil ve yazı arasındaki ikilemli ilişki irdeleniyor. Bilinmeyen dil bir müzik gibi, okunamayan yazı soyut bir resim gibi içeriğini saklar; ancak gördüğümüzü ve duyduğumuzu anladığımızda önyargılardan kurtuluruz. Serginin Saraybosna ayağını **Andrej Djerkovic** 2004'de Serebrenika Katliamı anısına ürettiği "Kayıp" adlı yapıtıyla

temsil etti. Serebrenikalı kadınların kurduğu derneği desteklemek üzere 50 adet basılan kitap Brail alfabesi ile katledilenler arasından seçilmiş 700 kişinin adını taşıyor.

Onbir sanatçının bu işleri Avrupa topraklarında yaşayan sanatçılarının işlerini içeren Ars Aevi koleksiyonuna girdiğinde coğrafi olarak bir açılım gerçekteşmiş olacak. Eğer bu açılım herkesçe bekleniyor ve isteniyorsa, komşularla konuşmaları kesintisiz sürdürelim...

Beral Madra, Mart 2007-03-31